

2. Gældende ret

2.1. Straffeloven

Efter straffelovens § 241 straffes den, som uagtsomt forvolder en andens død, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år.

Straffelovens § 241 svarer for så vidt angår det objektive gerningsindhold til forsætligt drab (§ 237). Forskellen mellem straffelovens § 237 og straffelovens § 241 er således på det subjektive plan (tilregnelsen).

Det er en betingelse for domfældelse efter straffelovens § 241, at døden skal være forvoldt ved gerningsmandens handling eller en undladelse, og at handlingen eller undladelsen kan tilregnes gerningsmanden som uagtsom. Heri ligger, at gerningsmanden ved sin handling eller undladelse har tilsidesat den agtpågivenhed, som man af hensyn til andre har pligt til at udvise.

Det praktiske anvendelsesområde for straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab er navnlig sager om grove færdselsovertrædelser begået under kørsel med motorkøretøj.

Bestemmelsen i straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab suppleres af bestemmelsen i straffelovens § 249 om uagtsomt betydelig legemsbeskadigelse.

Efter straffelovens § 249 straffes den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år.

Straffelovens § 252 indeholder en almindelig regel om forsætligt fareforvoldende handlinger. Efter § 252, stk. 1, straffes med fængsel indtil 8 år den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Bestemmelsen i straffelovens § 252, stk. 1, er et konkret faredelikt. Det indebærer, at der i det enkelte tilfælde skal kunne føres bevis for, at der objektivt set har været fare for en anden persons liv eller førlighed. Subjektivt kræves det, at gerningsmanden har handlet med forsæt – det vil sige med kendskab til situationens omstændigheder og bevidsthed om, at der forvoldes fare.

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (strafskærpelsesloven) blev strafferammerne i straffelovens § 241, § 249 og § 252 forhøjet fra fængsel indtil 4 år til fængsel indtil 8 år. Ændringerne havde til formål at skærpe straffen for uagtsomt manddrab, uagtsom be-

tydelig legemsbeskadigelse og forsætlig fareforvoldelse i forbindelse med spirituskørsel eller særligt hensynsløs kørsel. Der henvises herom til Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 2925-3068, tillæg B side 1284-1295, og Folketingets forhandlinger side 3280-3312, 7181-7187 og 7733. Loven trådte i kraft den 8. juni 2002.

I bemærkningerne til lovforslaget er det angivet, at straffen for uagtsomt manddrab ved spirituskørsel (i bemærkningerne anvendt som samlet betegnelse for spiritus- og promillekørsel) i normaltildældene forudsættes forhøjet fra fængsel i 6-8 måneder til fængsel i 10-12 måneder. Forhøjelsen skulle ligeledes slå igennem i sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1. Efter denne bestemmelse må et motordrevet køretøj ikke føres af nogen, som på grund af mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsager er ude af stand til at føre køretøjet på betryggende måde.

Der kan være skærpende omstændigheder, som gør, at forholdet skal bedømmes strengere end normalniveauet. En skærpende omstændighed kan f.eks. være, at gerningsmanden tidligere er straffet for spirituskørsel. Det vil også være en skærpende omstændighed, hvis kørslen i sig selv er foregået på særligt hensynsløs måde. I sådanne tilfælde, hvor der er tale om uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel, og hvor kørslen i sig selv er foregået på en særligt hensynsløs måde, forudsættes det, at der fastsættes en straf, der er markant højere end de ovenfor angivne 10-12 måneder.

Endvidere er det i bemærkningerne til lovforslaget forudsat, at straffen for uagtsomt manddrab uden spirituskørsel forhøjes fra et straffniveau i normaltildælde på 3-4 måneders fængsel til 6-8 måneders fængsel, hvor kørslen i sig selv har karakter af at være særligt hensynsløs. Der henvises til Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 2937-2938.

Ændringen af strafmaksimum i straffelovens § 249 tilsigtede som udgangspunkt en tilsvarende forholdsmæssig forhøjelse i sager om uagtsomt betydelig legemsbeskadigelse, der sker i forbindelse med spirituskørsel eller særligt hensynsløs kørsel. Eksempelvis blev det forudsat, at der i sager om uagtsomt betydelig legemsbeskadigelse ved spirituskørsel, som hidtil var blevet straffet med 1-3 måneders fængsel, efter lovændringen skulle straffes med omkring 2-5 måneders fængsel. Der henvises herom til Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 2937-2938.

Med hensyn til straffelovens § 252 er det i bemærkningerne anført, at lovforslaget som udgangspunkt til-